

Senterpolitikk for Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Vedtatt av fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet i møtet 19. mars 2026

0 Definisjon

Med sentre menes disiplinære eller tverrfaglige enheter som opprettes med tidsbegrensning for å fremme forskning eller andre formål på spesifikke og gjerne mer avgrensede tematiske områder, normalt med hoveddelen av sin finansiering fra eksterne kilder.

1 Formål og strategisk relevans

Sentre skal:

- fremme forskning av høy internasjonal kvalitet, med tydelig og avgrenset faglig profil
- være faglig relevante for vertsenhetens og fakultetets strategi
- ha reelt potensial for eksterntfinansiering over tid
- bidra til rekruttering, karriereutvikling og gode læringsmiljø for yngre forskere
- der det er relevant, bidra til utdanning og undervisning ved vertsenheten

Av hensyn til bidrag til undervisning og etterliv skal sentre ha en faglig forankring i fast vitenskapelig stab.

2 Organisatorisk forankring og styring

Sentre organiseres som hovedregel under den grunnenheten der de har sin primære faglige forankring. Unntak krever særskilt begrunnelse og må fremmes av dekan for fakultetsstyret som egen vedtakssak.

Senterleder rapporterer til instituttleder (eller dekan ved fakultetssenter). Delegasjon av personal- og eventuelt budsjettansvar avklares i egen avtale.

Ved tverrfaglige- og flerpartnersentre skal det etableres samarbeidsorgan som sikrer faglig medvirkning fra partnere.

3 Tidsavgrensning, evaluering og etterliv

Etablering av sentre skjer for en tidsavgrenset periode (normalt 5 år, med mulighet for forlengelse).

Midtveisevaluering gjennomføres i god tid før periodeutløp, og skal gi en vurdering av:

- faglig kvalitet og merverdi,
- økonomisk bærekraft og risikobilde,
- bidrag til vertsenhet og utdanning,
- plan for etterliv/avvikling.

Forlengelse forutsetter en positiv helhetsvurdering.

4 Skriftlig senteravtale

Det skal tidligst mulig og senest innen oppstart inngås en skriftlig avtale mellom senter og vertsenhet som minst regulerer:

- formål, varighet, milepæler og evalueringsløp
- styrings- og lederlinjer, delegasjoner og beslutningsfullmakter
- fordeling av kostnader og inntekter (overhead, nettobidrag, basis og resultatmidler)
- frikjøp og undervisningsbidrag («in kind»/eksternfinansiert)
- rekruttering og arbeidsgiveransvar (ansettelser, personalansvar)
- bruk av infrastruktur og administrative tjenester
- dataforvaltning, etikk og IPR der relevant
- risiko- og beredskap, samt etterliv/avviklingsplan

Avtalen revideres ved vesentlige endringer i forutsetninger eller ved forlengelse.

5 Økonomi og risikostyring

Senterets aktivitet skal holdes innenfor tildelte økonomiske rammer.

Ved etablering skal det foreligge en enkel risikomatrise (økonomi, personell, arbeidsmiljø og eksternavhengighet) med tiltak.

Fordeling av inntekter og kostnader (overhead, nettobidrag, basis og resultatmidler) mellom senter og vertsenhet skal klargjøres.

Eventuell bruk av egenandeler og basismidler skal beskrives og begrunnes. Hovedregelen er at sentre er selvberende.

6 Bemanning, frikjøp og undervisningsbidrag

Frikjøp følger UiOs 50/50-prinsipp om fordeling mellom undervisnings- og forskningstid, med lokale tilpasninger avtalt skriftlig.

Sentre bør bidra til vertsenhetens undervisning/utdanning i tråd med avtalen, for eksempel ved:

- emnebidrag, veiledning og gjesteforelesninger
- bruk av rekrutteringsstillinger i undervisning der det er faglig og kontraktsmessig forsvarlig
- initiativ til eksternfinansierte utdanningstiltak

Sentre skal primært benytte midlertidige prosjektstillinger og fast administrativ og teknisk kompetanse med overførbarhet. Faste forskerstillinger krever særskilt vurdering av etterliv.

7 Samarbeid og tverrfaglighet

Sentre med flere partnere skal ha samarbeidsorgan og avtalte samarbeidsarenaer.

Vertsenheten skal legge til rette for løpende dialog med senterledelsen. For å sikre god dialog kan vertsenheten beslutte at senterleder for større sentre gis møte- og talerett i vertsenhetens styre.

Tverrfaglig integrasjon innen UiO skal beskrives eksplisitt (kobling til institutt(er), fakultet(er), UiO-satsinger).

Internasjonalt samarbeid og nettverk beskrives i etableringsgrunnlaget.

8 Godkjenning og beslutningsprosess

Opprettelse og forlengelse av instituttsentre besluttet av instituttstyret eller unntaksvis av instituttleder etter fullmakt.

Opprettelse og forlengelse av fakultetssentre besluttet av fakultetsstyret.

Grunnenhetenes styrer bør ha en årlig diskusjon om ekstern portefølje og senterstrategi.

9 Overgang fra senter til institutt

For å kunne vurderes som institutt må et senter dokumentere:

- fullt undervisningstilbud på bachelor-, master- og ph.d.-nivå
- kritisk masse i kombinerte vitenskapelige stillinger til å bære undervisnings- og

forvaltningsansvar

- høy forskningskvalitet dokumentert ved internasjonal evaluering siste tre år
- originalt studietilbud uten overlapp med andre eksisterende tilbud
- bærekraftig finansieringsplan og vurderte omfordelingskonsekvenser.

Saker om overgang fra senter til institutt fremmes av dekan for fakultetsstyret som egen vedtakssak.

10. Ikrafttredelse

Fakultetets senterpolitikk trer i kraft fra og med 1. april 2026.